

De
Islamietische Instelling van
Het Gebed.

DE ISLAMIETISCHE INSTELLING VAN HET GEBED

Bewerkt naar het gebedenboek

van

Moehammad ALI M. A., LL. B.

President van de Ahmadijah Andjoeman Isja'at-i-Islam,

LAHORE.

door

SOEDEWO

Uitgegeven door: Moeslim - Broederschap.

www.aail.org

Herdruk-overeenkomstig art. 4-B van de statuten der vereeniging

„DE AHMADIJAH BEWEGING”

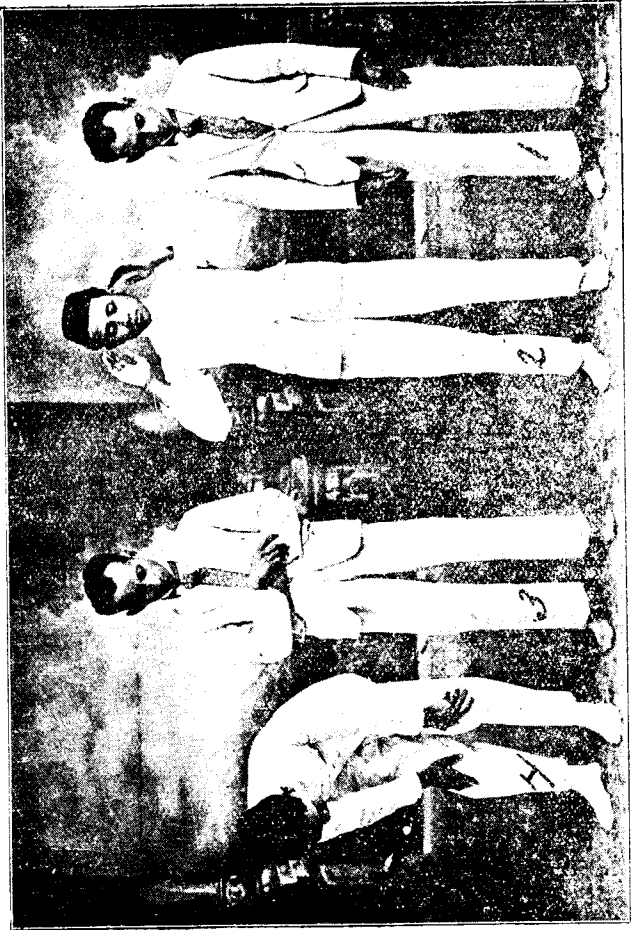
te Jogjakarta – Indonesia

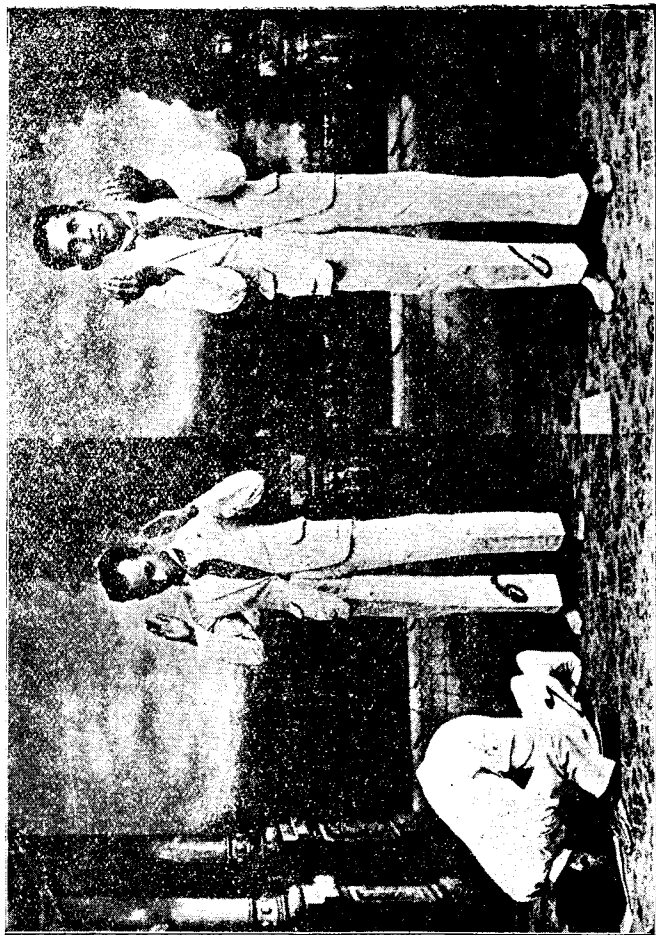
door

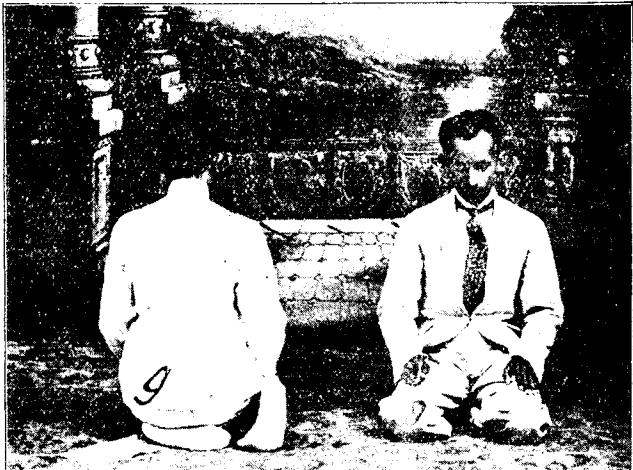
AL MUSLIM

Moengo – Suriname

Drukkerij: Reproductie Centrum Paramaribo.

HET GEBED.

(door Maulana Moehammad Ali, M. A., LL. B.)

Het geloof in God is het fundamenteele principe van elken godsdienst, en zoo is Het gebed als middel om het Goddelijke in den mensch tot zijn volle recht te doen komen. | dat ook in den Islam. Maar de Islam is niet tevreden met eenvoudig het bestaan van God als een theorie te prediken; integendeel, hij tracht den mensch er van te overtuigen, dat God een levende kracht in het leven van den mensch is en hem in staat stelt om die te drinken uit de bron der Goddelijke zeden, en het gebed is het middel, waardoor getracht wordt dat groote doel te bereiken. Vandaar komt het, dat de Heilige *Qoerän* reeds in het begin van het gebed spreekt onmiddelijk na een geloof in God: „Dit boek, daarin is geen twijfel, is een richtsnoer voor degenen, die zich tegen het kwaad beschermen, Degenen, die in het Ongeziene gelooven en het gebed *) onderhouden en uitgeven van hetgeen Wij hun gegeven hebben” (2:2,3). Het Ongeziene is God, Die niet met het fysieke oog te zien is, doch het besef van Wiens bestaan de grootste moreele kracht in de wereld is. En de vermelding, die daarop volgt, heeft betrekking op het onderhouden van het gebed, en ze toont dus aan, dat het door middel van het gebed is, dat men de waarheid van het bestaan van God beseft. Een geloof in God wordt dus omgezet in

*) Het Arabische woord voor gebed is *salät*, dat oorspronkelijk smeekbede of smeeking beteekent, en het woord, dat voor de inachtneming van het gebed gebezigd wordt is door den geheelen *Qoerän iqāmah*, dat beteekent het onderhouden van een ding of een zaak in rechten staat. Vandaar is het, dat er niet enkel de inachtneming van den vorm vereischt wordt, maar ook het onderhouden daarvan in rechten staat, d. i. getrouw zijn aan den geest er van.

een besef van Zijn bestaan door middel van het gebed en dan pas is het een kracht in het leven van den mensch geworden, die hem in staat stelt om het menschedom belangeloos te dienen, op hetwelk in de laatste vermelding gewezen wordt, „en uitgeven van hetgeen Wij hun gegeven hebben”.

De universeele ervaring van het menschedom staft
De ervaring van | de waarheid van hetgeen de
het menschedom. | Heilige Qoerän heeft gezegd.
Hoewel het bestaan van God voor de meeste menschen eenvoudig een theorie is, zijn er in elke eeuw en onder elke natie menschen geweest, die door middel van het gebed de groote waarheid van het bestaan van God in hun hart hebben beseft, en hun leven hebben gegeven ter wille van het menschedom. Een geloof in het bestaan van God was in hun geval een moreele kracht, die niet alleen een algeheele verandering in hun leven teweegbracht, maar ook hen in staat stelde om het leven van geheele naties gedurende lange eeuwen te herscheppen en de historie van volkeren en landen te veranderen. Hun onbaatzuchtigheid en waarheidlievendheid waren onberispelijk, en hun getuigenis, die in werkelijkheid de getuigenis van alle naties in alle eeuwen is, stelt het feit vast, dat een geloof in het bestaan van God een moreele kracht van het grootste belang is geworden, wanneer het door middel van het gebed tot het Goddelijke Wezen in 's menschen hart verwerkelijk is; zoo'n groote kracht inderdaad, dat zelfs de machtigste stoffelijke krachten daarvoor bezwijken. Is de ervaring van die groote persoonlijkeden geen leidster voor anderen, dat ook zij God tot een moreele kracht in hun leven kunnen maken? De machten en vermogens, die een mensch gegeven zijn, zijn ook een ander gegeven, en door het juiste gebruik daarvan kan

een mensch doen, wat een ander vóór hem heeft gedaan.

Verder, indien wij, afgescheiden van de ervaring
Het gebed een | van het meschdom, de quaestie
middel om moreele | verstandelijk beschouwen, is het
grootheid te berei- | gebed tot God het natuurlijke
ken. | gevolg van de aanneming, in the-
orie, van het bestaan van God. Het streven om tot
moreele grootheid op te klimmen is in de menschelijke
natuur dieper ingeplant dan zelfs het streven om op te
klimmen tot stoffelijke grootheid; maar de eenige manier,
waarop dat streven verwerkelijkt kan worden, bestaat
in voeling hebben met den Al - doordringenden Geest,
den oorsprong der reinheid en de bron van de hoogste
zedes. „Alle volmaakte attributen behooren Gode”,
zegt de Heilige Qoerän. Maar de mensch heeft even-
eens het bezit van volmaakte eigenschappen noodig ;
in hem is het onverzadelijke verlangen om hooger en
hooger op te klimmen. Hoe kan hij dat doen dan door
voeling te hebben met het Wezen, dat de volmaakte
attributen bezit, het Wezen, dat vrij is van alle gebre-
ken? En het gebed is slechts een poging om voeling
met Hem te hebben. Van den Heiligen Profet Moe-
hammad wordt verteld te hebben gezegd: *T a c h a l -*
l a q o é b i - a c h l á q i l l a h (maak, dat gij zelve van
Goddelijke zedes doortrokken zijt.) En de eenige manier
om Goddelijke zedes op te nemen is voeling te krijgen
met den Goddelijken Geest, een oogenblik zich afschei-
den van alle aardsche kluisters, en diep uit die bron
drinken, en dat is gebed tot God.

Het Heilige boek van den Islam, de Heilige Qoer-
Stoffelijke en | ään, wenscht zijn volgelingen zoo-
moreele grootheid | wel tot stoffelijke als tot moreele
gaan in den Islam | grootheid te verheffen, de gemak-
hand aan hand. | ken van dit leven niet te ver-

waarloozen en toch ook niet het hoogere doel des levens prijs te geven: „In de schepping der hemelen en der aarde en de afwisseling van den nacht en den dag, zijn zekerlijk teekenen voor menschen van verstand; degenen, die God gedenken, staande en zittende en op hunne zijden liggende en over de schepping der hemelen en der aarde nadenken” (3 : 189, 190). De wijzen worden hier beschreven als twee kenmerken te bezitten: zij gedenken God en zij denken over de schepping der hemelen en der aarde na. Het nadenken over de dingen staat klaarblijkelijk voor de wetenschappelijke jacht, want wetenschap is niets anders dan kennis, verworven door systematische waarneming, experiment en redeneering. Het beveelt dus den menschen van verstand het gedenken van God met het streven naar kennis aan, door moreele grootheid met stoffelijke vooruitgang, geestelijkheid met wetenschap te vereenigen. Vandaar dat de Islam een aanmoediging gaf aan geleerdheid en wetenschap, hetgeen niet aan te treffen is in de geschiedenis van welken anderen godsdienst ook. Het gedenken van God of gebed tot Hem is het middel om moreele volmaaktheid te bereiken, terwijl het nadenken over Zijn schepping tot stoffelijke vooruitgang leidt, en de twee zijn innig met elkaar verbonden. God liet den mensch de natuur overwinnen, zegt de Heilige Qoerän herhaaldelijk, maar hij kon dat niet doen, tenzij hij ophield zich daarvoor te buigen, tenzij zijn geest bevrijd was van de slaafscheit aan dingen, lager dan hemzelf. Daarom was het noodzakelijk, dat alle aanbedding van de natuur of van de geschapen dingen verboden werd. Doch met zijn overwinning op de natuur kwam zijn stoffelijke vooruitgang, en teneinde de balans in evenwicht te houden was het noodzakelijk, dat hij tezelfder tijd moreele grootheid bereikte, hetgeen alleen tot stand gebracht kon worden door het geden-

ken van God, door gemeenschap te houden met den Allerhoogsten, Al-doordringenden Geest. Het gedenken van God beteekent niet herhaalde noemen van den naam van God; het staat voor het besef van het Goddelijke in den mensch, of het verwerven van Goddelijke attributen. Salát of gebed is de uitwendige vorm, dien ze aanneemt. Het is het middel door hetwelk gemeenschap met God gezocht wordt en het doel, dat voor oogen gesteld wordt, is om diep uit de bron der Goddelijke attributen te drinken en om de Goddelijke zeden op te nemen.

Daar het gebed zoo noodzakelijk is voor de moree-
Regulariseering van | le verheffing van den mensch,
het gebed in den Islam | heeft de Islam het een bestendigheid gegeven door te eischen, dat het op gezette tijden en op bepaalde wijze in acht wordt genomen. Het wordt toegegeven, dat het gebed eenvoudig een uitstorten van het hart voor den Schepper is. Waarom is het dan noodzakelijk, dat een bepaalde vorm aan deze instelling gegeven wordt? Zou het niet beter geweest zijn om het aan den mensch over te laten te bidden, wanneer en zooals hij wou? Zulke vragen worden dikwijls gesteld. De waarheid is, dat het grootsche idee van het houden van een gemeenschap met God of van het beseffen van het Goddelijke in den mensch, dat zoo onontbeerlijk is voor de moreele verheffing van den mensch, niet levendig gehouden kon zijn tenzij er een uitwendige vorm was, dien alle menschen moeten trachten na te leven. In de allereerste plaats kan geen idee blijven bestaan, tenzij er een instelling is om het levendig te houden. Tweedens, de groote hoop in eenige gemeenschap, zelfs al is die ontwikkeld, kan alleen opgewekt worden tot de erkenning van een waarheid door middel van den een of anderen uitwen-

digen vorm, die hen aan het daaraan ten grondslag liggende idee herinnert. En derdens, er bestaat geen uniformiteit zonder vorm, en zonder uniformiteit kan de gemeenschap of de natie als een geheel geen vooruitgang gemaakt hebben, daar het voor oogen gestelde doel de moreele verheffing van de gemeenschap als een geheel is en niet de verheffing van bepaalde individuen. Het is een feit, dat de Moeslims als een natie meer vitaal geloof in God hebben dan de volgelingen van welken anderen godsdienst ook. Het is dit geloof in God, dat de eerste Moeslim-overwinningen verklaart, voor welke de machtigste rijken gelijk stroohalmen weggemaaid werden; het is ditzelfde geloof in God, dat de Moeslims in staat stelde om zich stand te houden tegenover den stormloop van Christen-Europa in de kruistochten; en het is weder dit geloof in God, dat de Moeslims heden in staat stelt om den geestelijken strijd tegen het Christendom te voeren, niettegenstaande dat alle stoffelijke machten, zooals rijkdom, macht en organisatie, in dezen strijd aan den kant van het Christendom zijn. De Islamietische instelling van het gebed, dat den geest des Moeslims in voeling houdt met den Goddelijken geest, is ongetwijfeld de grondslag, waarop dit sterke geloof in God rust, en de waarde van het gebed in de vorming van dezen edelen trek in het Moeslim-nationale karakter is reusachtig groot.

In den Islam geen Sabbat.

De tijden van het
gebed.

Er wordt geen dag bestemd voor den eeredienst, zooals in het Jodendom en het Christendom. Eén dag van gebed zonder werk en zes dagen werken zonder gebed is niet de levensregel van een Moeslim. Er is een gebed in den morgen voor zonsopkomst, wanneer de mensch uit

zijn bed opstaat, een ander even na den middag; een derde in den namiddag; een vierde bij zonsondergang en een vijfde voor het naar bed gaan. Het gebed is dus het eerste werk, dat een Moeslim dagelijks verricht en het is eveneens zijn laatste werk van den dag, en tusschen deze twee zijn er andere gebeden gedurende de uren van arbeid en ontspanning. De Islam eischt dus, dat in al de verschillende omstandigheden, die de mensch doormaken moet, zijn geest voeling moet hebben met den Goddelijken Geest. Zelfs indien hij het zeer druk heeft, moet hij zich toch los kunnen maken van alle aardsche bezigheden en zijn toevlucht nemen tot het gebed. Het doel, dat in deze regeling voor oogen wordt gesteld, is klaarblijkelijk dit, dat de mensch in alle omstandigheden de Goddelijke aanwezigheid moet voelen, opdat, terwijl hij zijn eigen werk verricht, God toch nog het dichtst bij zijn hart zal zijn. De regeling verhoogt dus reusachtig de waarde van het gebed als een moreele macht in de verrichting van dagelijksche zaken.

De Islamietische manier van aanbidding is berekend
Manier van aan- | om concentratie van gedachten
bidding. | tewegg te brengen over één voor-
werp: het beseffen van de Goddelijke tegenwoordig-
heid. De wasschingen, die een gebed voorafgaan, de
eerbiedige houding bij het staan, het nederbuigen, het
knielen met het voorhoofd op den grond geplaatst,
en de eerbiedige zittende houding — alles helpt den
geest bij het beseffen van de Goddelijke tegenwoor-
digheid als een feit, en de aanbidder vindt als het
ware de vreugde van zijn hart in het bewijzen van eer
aan den Grooten Meester, niet alleen met zijn tong,
maar ook met zijn geheele lichaam, door een eerbiedige
houding aan te nemen. Er is niet de minste twijfel aan,

dat de ootmoedige geest in den mensch in deze eerbiedige houdingen, welke gedurende het gebed aangenomen moeten worden, bijzonder zijn uitdrukking vindt. Het geheele gebed is een zeer plechtige en ernstige aangelegenheid, gedurende welke de aanbieder zijn aandacht op niets anders vestigt, en zich ook niet overgeeft aan welke beweging ook, die zijn aandacht zou afleiden of zijn vrome houding verstooren. Het gebed is dus een onverstoorde meditatie over de Godheid, en het is om deze reden, dat het in den Islam niet gepaard gaat met muziek, terwijl recitaties uit den Heiligen Qoerän, die van de Goddelijke liefde, barmhartigheid, macht en kennis, haar plaats innemen. Inderdaad, wat als ritualisme in de Islamietische instelling van het gebed beschouwd wordt, is slechts een middel om de Goddelijke tegenwoordigheid te voelen en om over Zijn grootheid, glorie en liefde te peinzen, door zekere eerbiedige houdingen aan te nemen.

Terwijl de Islam bestendigheid geeft aan de instelling van het gebed door te eischen, dat het op gezette tijden en op een bepaalde manier in acht genomen wordt, heeft die het individu ook de volle vrijheid gelaten om die gedeelten van den Heiligen Qoerän voor recitatie uit te kiezen, die hem aanstaan, en smeekbeden te doen waarnaar zijn ziel smacht. In den Islam is het gebed wezenlijk een ontboezeming van de gevoelens van het hart, een vrome smeeking tot God, en een eerbiedige uitdrukking van de meest oprechte verlangens van de ziel voor haar Maker. De Heilige Qoerän spreekt daarvan duidelijk als een middel van loutering van het hart: „Het gebed houdt iemand af van onzedelijkheid en kwaad” (29 : 45) Het Boek veroordeelt een gebed, dat in blooten ritus onttaardt: „Wee over de biddenden, die niet aan hunne gebeden gedachtig zijn” (107 : 5). Vandaar komt het, dat er, hoewel

bepaalde recitaties in het bijzonder voorgeschreven zijn, zooals de recitatie van het inleidende hoofdstuk van den Heiligen Qoerän in de staande houding en de herhaling van zekere woorden, die de Goddelijke glorie en majesteit u tdrücken gedurende het buigen en het neerknielen, er toch nog groote vrijheid is voor het individu om lucht te geven aan zijn gevoelens door eenige smeeking en te doen, die hem aanstaan en in een taal, die hij verkiest. En zelfs zijn bepaalde recitaties noodzakelijk gemaakt, eenvoudig omdat zij vol van de reinste en edelste gevoelens zijn, die bevorderlijk zijn voor de moreele verheffing van den mensch.

Zooals ik reeds gezegd heb, is het inleidende hoofdstuk van den Heiligen Qoerän het essentieele gedeelte van het Islamietische gebed; dit komt eenvoudig omdat het vol reïne en edele gevoelens zijn, zoodat geen andere bede zijn plaats kan innemen. De Fatihah bestaat uit zeven korte verzen, waarvan de eerste drie van de vier voornaamste Goddelijke attributen spreken, nl. voorzienigheid, weldadigheid, barmhartigheid en vergelding, en de laatste drie leggen het vurige verlangen van 's menschen ziel voor den Grooten Maker bloot om in rechtschapenheid te wandelen, terwijl het middelste de afgeheele afhankelijkheid van den mensch aan God uitdrukt. Dit korte hoofdstuk onthult dus aan den eenen kant Gods onbegrensde voorzienigheid, daar Hij de R a b b is, niet van één natie, maar van alle naties der aarde, ja, van alle werelden, Zijn alomvattende liefde en barmhartigheid voor al Zijn schepselen, en Zijn vergelding van het goede en het kwade, niet in de hoedanigheid van een rechter maar van een Meester, zoodat Hij de overtreder vergeven kan zonder iemand onrecht aan te doen, en legt aan den anderen

kant de hooge aspiratie van de ziel naar een onbegrensde geestelijke verheffing bloot, in welke geen struikelen en geen afdwalen van het rechte pad zijn. De schoone gevoelens der liefde en majesteit van God in het eerste gedeelte en die, welke op de hooge aspiraties der ziel in het tweede gedeelte betrekking hebben, zijn gewoonweg ongeëvenaard. Daar deze korte bede dus de subliemste bede is, die in eenigen godsdienst is aan te treffen, is die tot een permanent deel van het Islamietische gebed gemaakt.

II. — DE TIJDEN DER VASTE GEBEDEN.

Het gebed wordt vijfmaal 's daags gedaan en wel op de volgende tijden: —

1. Salat-oel-Fadjr, of het morgengebed, wordt na den dageraad en voor zonsopkomst opgezonden.

2. Salat-oez-Zoehr, of het middaggebed, wordt verricht, wanneer de zon begint te dalen, en de tijd er van strekt zich uit tot het volgende gebed, (na 12 uur 's middags).

3. Salat-oel-'Asr, of het namiddaggebed, wordt na het Zoehr-gebed opgezonden, wanneer de zon halverwege in den loop van haar ondergang gekomen is, en de tijd er van strekt zich uit tot een tijdje voor ze werkelijk is ondergegaan. (ongeveer tusschen half vier en zes uur).

4. Salat-oel-Maghrib, of het avondgebed, wordt onmiddelijk na zonsondergang opgezonden.

5. Salat-oel-'Isjá, of het vroege nachtgebed, wordt opgezonden, wanneer het avondrood in het Westen verdwenen is, en de tijd er van strekt zich uit tot middernacht. Het moet evenwel voor het naar bed gaan worden verricht.

Op m. — Als men ziek is of op reis (of in geval van regen, terwijl het gebed in congregatie *) in een moskee gedaán wordt) kunnen het middag- en het namiddaggebed tegelijk opgezonden worden, en zoo ook het avond- en het vroege nachtgebed.

III. — W O E Z O É : W A S S C H I N G .

Voor men een gebed verricht, is het noodzakelijk, dat men eerst die lichaamsdeelen wascht, die gewoonlijk onbedekt zijn. Dit wordt woezoé of wassing genoemd, en het wordt op de volgende wijze uitgevoerd: —

1. De handen worden tot aan de polsen schoon-gewassen.

2. De mond wordt dan met water gereinigd, bij voorkeur door middel van een tandenborstel.

3. Daarna worden de neusgaten met water schoon-gemaakt.

4. Het gezicht wordt daarop gewassen, van het eene oor tot het andere en van het voorhoofd tot de kin.

5. Vervolgens de rechterarm en daarna de linker- worden tot aan den elleboog gewassen.

6. Het hoofd wordt dan met natte handen gebet, en de binnenzijde van de ooren wordt met den wijs- vinger en de buitenzijde met den duim afgeveegd.

7. De voeten worden daarop tot aan de enkels gewassen; de rechervoet het eerst.

8. Als men sokken of kousen aan heeft en ze zijn aangetrokken voor men de wassing verricht, is het niet noodig ze uit te trekken; men kan met de handen daarover strijken. Op dezelfde wijze kan men te werk

*) Gezamenlijk gebed in een moskee. (Noot van den Ver- taler.)

gaan, ingeval men schoenen aan heeft, maar welvoeglijker zou het zijn de schoenen uit te trekken, als men een moskee ingaat. Het is evenwel noodzakelijk, dat de voeten eenmaal binnen elke vier en twintig uren gewasschen worden.

9. Een nieuwe wassing is noodzakelijk, als men aan een natuurlijke behoefte voldaan heeft of vast heeft geslapen.

10. Een bad moet men nemen in geval van geslachtsgemeenschap.

11. Als iemand ziek is, of als hij geen water mag gebruiken, of mocht het gebruik van water nadeedig kunnen zijn is *tajammoe*m voldoende in plaats van een wassing of een bad. Een *tajammoe*m wordt verricht door met beide handen over zuiver aarde of, al wat zuiver stof bevat, te strijken, en dan de handen over het gezicht en over den rug der handen (eenmaal) te laten gaan.

IV. — A Z Ā N : O P R O E P T O T H E T G E B E D .

Elke vaste dienst in congregatie moet voorafgegaan worden door een *azān* of oproep tot het gebed, gedaan in een voldoende luide stem, staande met het gezicht naar de *Qiblah*, d. i. naar Mekka, gericht, en met beide handen naar de ooren gebracht. Het bestaat uit de volgende zinnen: —

1. *) *Allah - oe - Akbar.* — „Allah is de Grootste.”
(Viermaal herhaald).
2. *Asj-hadoe an li ilāh ill - Allah* — „Ik getuig, dat niets verdient aanbeden te worden dan Allah.” (Tweemaal herhaald).

*) Voor het Arabische schrift, zie Aanhangsel.

3. *Asj - hadoe anna Moehammad - ar - Rasóel - Allah* — „En ik getuig, dat Moehammad de apostel van Allah is.” (Tweemaal herhaald).
4. *Hajja 'alas - salla*. — „Komt tot het gebed.” (Tweemaal herhaald, zich wendende tot de rechterzijde).
5. *Hajja 'alal-falah* — „Komt tot succes.” (Tweemaal herhaald, zich wendende tot de linkerzijde).
6. *Allah-oe-Akbar* — „Allah is de Grootste.” (Tweemaal herhaald).
7. *La ilaha - ill - Allah* — „Er is geen God dan Allah.”

8. De volgende zin wordt in den oproep tot het morgengebed na no. 5 toegevoegd, *As salát-oe-chair-oem - minan - naum* — „Het gebed is beter dan de slaap.” (Tweemaal herhaald).

9. Wanneer de oproep tot het gebed geëindigd is, moeten de hoorders de volgende bede opzenden:—

Allah - hoemma Rabbi hazi-hid - da'wat - 'it-tammati was salat-il qaimati ati Moehammada nil-wasilata wal-fazilata, Wab-'as-hoe-magama-mahmoe-da nillazi wa'adta hoe —

„O Allah, de Heer van dezen voortreffelijken oproep en het eeuwiglevende gebed, schenk aan Moehammad nabijheid en voortreffelijkheid en verhef hem tot de positie van glorie, die Gij hem beloofd hebt.”

Op m. — In den Vrijdagdienst zijn er gewoonlijk twee oproepen; de tweede wordt gedaan, als de Imam op het punt staat om de rede te houden.

V. — IQAMAH: OPSTAAN VOOR HET GEBED.

De iqámah wordt in dezelfde bewoordingen opgezegd als de Azán of oproep tot het gebed, terwijl elke zin slechts eenmaal opgezegd wordt met de bijvoeging van Qadqám-a-tis-salá. — „Het gebed is inderdaad begonnen.” (tweemaal na no.5 herhaald).

Het noodigt degenen, die voor den gezamenlijken dienst bij elkaar gekomen zijn, om, wanneer de ipámah opgezegd wordt, in een rechte lijn op te staan, of indien noodzakelijk in verscheidene lijnen.

De vrouwen mogen in een afzonderlijke lijn aan het gezamenlijke gebed deelnemen.

De Moeslim-gezamenlijke dienst kan door ieder Moeslim geleid worden, die den Heiligen Qoerán beter kent onder de congregatie en de anderen in recht-schapenheid overtreft. De persoon, die het verenigde gebed leidt, wordt imám of leider genoemd.

In een Moeslim-congregatie wordt niet het minste onderscheid in kaste, kleur of rang, of rijkdom toegelaten. Zelfs een koning moet schouder aan schouder met de minsten van zijn onderdanen staan.

VI. — DE DIENST.

De dienst bestaat gewoonlijk uit twee deelen, het eerste deel, de farz., d. i. het verplichte gebed, wordt bij voorkeur in congregatie verricht, liefst in een moskee, met een Imám, die den dienst leidt; het tweede deel, soennat genoemd, is niet verplichtend en wordt alleen verricht, bij voorkeur in eigen huis.

Elk gebed bestaat uit een zeker aantal rak'ats, die later beschreven zullen worden.

De verplichte gebeden. (Farz).

1. De Fadjr of het ochtendgebed, bestaat uit twee

rak'ats, met of zonder Q o e n o e t, naar vekiëzing; de Qoenoet wordt opgezonden, op de tweede rak'at, nadat men een buiging gemaakt heeft. (zie plaat no. 6)

2. De Z o e h r of het middaggebed bestaat uit vier rak'ats. (In den Vrijdagdienst, gehouden op den Zoehr-tijd, die de plaats inneemt van de Sabbat van sommige andere godsdiensten, worden deze vier rak'ats tot twee teruggebracht, voorafgegaan door een rede (c h o e t b a h). De rede dient in een door de aanwezigen verstaanbare taal gehouden te worden. Er is een kleine onderbreking in het midden van de rede, wanneer de c h a t i b (redevoerder) gaat zitten.

3. De 'A s r af het namiddaggebed, bestaat uit vier rak'ats.

4. De Maghrib of het avondgebed, bestaat uit drie rak'ats.

5. De I s j a of het vroege nachtgebed bestaat uit vier rak'ats.

Opm. 1 Wanneer men op ries is mogen de vier rak'ats Z o e h r en die van 'A s r ieder tot twee worden teruggebracht en die twee gebeden worden achter elkaar verricht. Ook de vier rak'ats I s j a mag tot twee worden teruggebracht en dit gebed wordt na de Maghrib gedaan.

Opm. 2. Als er twee of meer personen zijn, kunnen zij een congregatie vormen, terwijl een hunner als Imam optreedt.

Opm. 3. Een moskee is een gebouw, gewijd aan den Goddelijken dienst; maar een dienst hetzij alleen of in congregatie kan, zoo noodig, overal worden gehouden. Van den Heiligen Profeet wordt verteld, dat hij gezegd heeft, dat de geheele aarde tot moskee voor hem was gemaakt. Dit duidt niet alleen aan, dat niet één enkele plaats geheiligd behoefde te worden, maar

ook, dat de Moeslims zich over de geheele wereld zouden verspreiden.

De niet verplichte gebeden (De soennat).

1. Twee rak'ats voor het ochtendgebed.
2. Vier rak'ats in twee verrichtingen vóór en twee rak'ats na het middaggebed.
3. Twee rak'ats na het avondgebed.
4. Vier rak'ats in twee verrichtingen vóór en twee rak'ats na de Isja. Daarna drie rak'ats witr, uitgevoerd in twee verrichtingen, bestaande uit twee rak'ats en een. Bij laatste wordt de Qoenet, zoo men 't verkiest, opgezegd.

5. Een facultatief gebed is de tahadjjoed, die na middernacht en voor het aanbreken van den dag verricht wordt. Het tahadjjoed-gebed bestaat uit acht rak'ats, elke verrichting bestaat uit twee rak'ats. De drie rak'ats witr kunnen in plaats van na de Isja, daaraan toegevoegd worden.

In de maand Ramadan wordt dit gebed gewoonlijk na het Isja-gebed verricht. In dit geval krijgt het de naam van tara wih.

Opm. Wanneer men op reis is, wordt de soennat bij elk gebed met uitzondering van het morgengebed, weggelaten.

VII. — BESCHRIJVING VAN EEN RAK'AT.

Eén rak'at wordt als volgt uitgevoerd :

1. Beide handen worden in staande houding tot aan de ooren opgeheven, met het gezicht naar de Qiblah, d. i. Mekka, gekeerd, (fig 1, 2). terwijl de woorden Allah - oe - Akbar, „Allah is de Grootste geuit worden, en dit wordt de takbir-a-toel

ikram genoemd.

2. Dan komt qijam (fig. no. 3). De rechterhand wordt geplaatst op de linker-en beide op de borst of een weinig naar onderen, terwijl men in de staande houding blijft, en de volgende bede, s a n a genoemd, wordt langzaam gereciteerd:—

*Inni wadjjahtoe wadjh-
ija lillozi fataras - sama-
wati wal - ardha hanifan
wama - ana minal moes-
rikien Inna salati wanoe-
soeki wamahaja wama-
mati lillahi rabbil 'ala-
mien Lasiarika lahoe
wabizalika oemirtoe wxana
minal Moeslimien.*

Waarlijk, ik wend mijn gezicht oprechtelijk en onderwerpend tot Hem, Die de hemel en de aarde heeft geschapen, en ik behoer niet tot de afgodendienaars. Waarlijk, mijn gebeden en mijn offer, mijn leven en mijn dood zijn alle aan Allah gewijd, den Heer der werelden; geen deelgenoot heeft Hij; dit is mij bevolen en ik behoer tot hen, die zich onderwerpen.

3. Hierna wordt de F á t i h a in dezelfde houding gereciteerd:—

Bismilláh - ir - rahmán - ir - rahím.

*Al - hamdoe lillahi Rabbil
'alamien; ar - Rahman-ir-
Rahim, Maliki jaum - id-
din Ijjaku na'boedoe wa
ijjaku nasta'ien. Ihdina-
ssiratal moestagima, si-
ratallaziena an 'amta 'ala-
ihim, ghair-il maghzoebi
alaihim wa ladhdha lien.—*

„In naam van Allah, den Weldadige, den Barmhartige. Alle lof komt Allah toe, den Heer der werelden, den Weldadige, den Barmhartige; Meester van den dag der vergelding. U dienen wij en U smeecken wij om bijstand. Leid

ons op het rechte pad, het pad van degenen, wien Gij gunst hebt geschonken, niet van degenen over wie toorn is nedergebracht, noch van degenen, die het verkeerde pad opgaan.”

4. Aan het eind van het bovenstaande zegt men *A m i e n d. i.* „Het zij zoo.” In de eerste twee *rak'ats* wordt de *Fátihá* gevolgd door een gedeelte, welk ook, van den *Qoerän*, dat de biddende van buiten heeft geleerd; gewoonlijk wordt een der kortere hoofdstukken aan het eind van het Heilige Boek herhaald, en het hoofdstuk, *al-ichlas* of „de Eenheid” is een, dat dengenen aanbevolen wordt, die onbekend zijn met den *Qoerän*. He luidt als volgt:—

*Qoel hoer-Allah-oe Ahad;
Allah-oes-Somad; lam ja-
lid wa lam joelad; wa lam
jakoen lahoc koefoewan
ahad. —*

„Zeg, Hij, Allah is Een; Allah is Hij, van wien niets onafhankelijk is; Hij baart niet, noch is Hij geboren; en niets gelijkt aan Hem.”

O p m. — De *Fátihá* en het uitgekozen *Qoeráni*-sche gedeelte worden met luidere stemme door den *Imam* gereciteerd—wanneer het een gezamenlijk gebed is — in de eerste twee *rak'ats* van het *Fadjr*-het *Maghrib*- en het *'Isja*-gebed, en in den *Vrijdag*-dienst en de *'Id*-gebeden, en zacht in al de andere *rak'ats* en gebeden.

5. Terwijl den biddende *Alláh-oe-Akbar* zegt, buigt hij zich dan neer tot zijn handpalmen de knieën reiken. (fig. no. 4). In deze houding, die *roekoe'* genoemd wordt, worden de volgende woorden, die de Goddelijke glorie en majesteit uitdrukken, minstens drie-

maal herhaald:—

*Soeb hana Rabb-i-jal-
'Azim. —*

„Glorie zij mijnen Heer,
den Groote.”

6. Hierna wordt de staande houding weer aangenomen (fig. no. 5) met de woorden:

*Sami 'Allah-oe-li-man ha-
midah; Rabbana wa lak-
al-hamd —*

„Allah neemt hem aan,
die Hem looft; O onze
Heer, U behoort den lof
toe.”

7. Dan werpt de biddende zich ter aarde, (fig. no. 7) terwijl de teenen van beide voeten, de beide knieën, de beide handen en het voorhoofd den grond raken, en de volgende woorden, die de Goddelijke grootheid uitdrukken, worden minstens driemaal in deze houding geuit, die *s a d j d a h* of ter aarde werping genoemd wordt: *Soeb hana Rabbi jal a'la. —* „Glorie zij mijnen Heer, den Hoogste.”

Dit is de eerste *s a d j d a h*.

8. Daarop gaat de biddende in een eerbiedige houding op zijn linkervoet zitten, terwijl hij den rechtervoet met de teenen op den vloer laat en beide handen op zijn knieën, (fig. no. 9.) en het volgende vers wordt opgezegd.

*Rabbigh-firli, warhamni,
wadjoerni, warfa'ni, war
zoegni, wahdini wa'afini,
wa'foe'anni.*

O, Heer dat U mij bescherme, dat U mij zegen geve, dat U mij aanvulle in mijn tekortkomingen, dat U mij veheffe, dat U mij voorzie in mijn behoeften, dat U mij leide, dat U mij gezondheid schenke en dat U mij vergiffenis geve.

9. Dit wordt door een tweede ter aarde werping of de tweede *s a d j d a h* gevolgd, zoals boven onder

7 beschreven staat, met de herhaling van de daar aangegeven woorden. (fig. no. 8.)

10. Dit voltooit één r a k 'a t; de biddende staat dan op en neemt een staande houding aan voor de tweede r a k 'a t, die op dezelfde manier beëindigd wordt als de eerste. Maar in plaats van een staande houding na de tweede r a k 'a t s aan te nemen, gaat hij in een eerbiedige houding zitten (zie 8), q a 'd a h genoemd, (fig. no. 8) en vereenigt met de verheerlijking van het Goddelijke Wezen gebeden voor den Heiligen Profet, voor de geloovigen en voor zichzelf, t a h i j - j a h genoemd, die als volgt luidt:—

At-tahijjat-oel-illah-i was-salawat-oe wat-tajibat-oe. Assalam-oe 'alaik-a ajjoe-han-Nabijj-oe wa rahmat-oelluh-i wa tarakat-oe-hoe As-salam-oe 'alaina wa 'ala 'ibadillah is-salihien. Asj-hadoe an la ilah-a ill-Allah-oe wa asj-hadoe an-na Moehammadan 'abd-oehoe wa Rasoel-oe-hoe.—

„Alle beden en aanbidding door woorden, daden en rijkdom weergeven, komen Allah toe. Vrede zij over U, O Profet, en de barmhartigheid van Allah en Zijne zegeningen. Vrede zij over ons en de rechtschapen dienaren van Allah. Ik leg de getuigenis af, dat niemand verdient gediend te worden dan Allah, en ik leg de getuigenis af, dat Moehammad Zijn dienaar en Zijn apostel is”

11. Indien de biddende meer dan twee r a k 'a t s verrichten moet, staat hij daarna op, maar wanneer hij slechts twee r a k 'a t s te verrichten heeft, of als hij de zittende houding heeft aangenomen, nadat hij de derde of vierde r a k 'a t heeft volbracht, zegt hij ook de volgende bede van zegeningen voor den Profet op, S a l a w a t genoemd:

Allah-oemma salli 'alá Moehammad - in wa 'ala ali Moehammad-in kama sallait - a 'ala Ibrohim - a wa 'ala al-i Ibrahima wa barik 'ala Moehammad-in wa 'ala al-i Moehammad-in kama barakt - a 'ala Ibrahim - a wa 'ala al - i Ibrahim-a innaka Hamid-oem-Madjid —

„O Allah ! verhef Moehammad en de volgelingen van Moehammad, zooals gij Abraham en de volgelingen van Abraham verhef, en zegen Moehammad en de volgelingen van Moehammad, zooals Gij Abraham en de volgelingen van Abraham zegende, want waarlijk, Gij zijt Geloofd en Verheerlijkt.”

12. Dit besluit den dienst, die met de *salam* of den „groet” eindigt, welke eveneens de groet der Moeslims tot elkaar is. De biddende wendt zijn hoofd naar rechts (fig. no. 10) en dan naar links, (fig. no. 11) daarbij iederen keer zeggende: *As-salam-oe 'alaikoem wa rahmat-oelah-i* — „Vrede zij met u en de barmhartigheid van Allah.”

13. Aldus eindigt de dienst, wanneer de biddende slechts twee *rak'ats* verrichten moet; wanneer hij echter drie of vier *rak'ats* verrichten moet, neemt hij, na de *tahijja* (zie 10.) opgezegd te hebben, weer de staande houding aan, zeggende *Allah-oe-Akbar*, en eindigt de overblijvende een of twee *rak'ats* op dezelfde manier (zie 4 tot 9), terwijl de laatste handeling steeds het zitten in eerbiedige stemming is, in welke houding de *tahijja* en de bede van zegeningen voor den Profeet, en de besluitende bede opgezegd worden, gevolgd door de *salam*.

14. Wanneer het gebed in congregatie verricht wordt, zegt de congregatie of zij, die den *Imam* volgen, al de beden enz., met uitzondering van die, als de *Imam* zich van de gebogen houding verheft en zegt:

sami 'Allah-oe-liman hamidah; dan zegt de congregatie: *Rabba-na wa la-kal-hamd* (zie 6).

15. De bede, q o e n o e t genoemd, (fig. no.6) wordt opgezegd, wanneer de biddende zich van de roekoe verheft of onmiddellijk voor hij die houding aanneemt, dus wanneer hij nog staat.

De meest welbekende qoenoet is de volgende:—

*Allahoemmah dini fiman
hadait, wa'afini fiman
'afait, watawallani fiman
tawallait, wabarikli fima
a'tait, waqini sjarra ma
qadhait, Fainnaka taqdh
wala joeqdha 'alaik. Wa-
innahoe la jazilloe man
walait, wala ja'izzoe man
'adait. Tabarakta rabbana
wata 'alait. Faluka'lham-
doe 'ala ma-qadhait Wa-
astaghfiroeka wa - atoeboe
ilaik. Wasallallahoe 'ala
Moehammad, wa 'ala ali-
hi wasahbihi wassallam.*

O, Allah, leid mij, gelijk degene, dien U geleid heeft, behoed mij, gelijk degene, dien U behoed heeft, sta mij bij, gelijk degene, die U bijgestaan heeft. en maak voor mij zegenrijk, hetgeen U mij geschonken heeft, en bescherm mij tegen het kwaad, dat U geschapen heeft. Zekerlijk, U beslist, en niemand beslist over U. Waarlijk, geen schande treft hem, dien U begunstigt en geen geluk zal hem ten deel vallen, die U weerstreeft. Gezegend zij U, mijn Heer, en hoog verheven. Aan U alle lof over het geen U beslist heeft. Behoed mij tegen de zonde en tot U keer ik terug. Dat Allah succes en barmhartigheid geve aan Moehammad, zijn volgelingen en zijn discipelen.

VIII.— SALAT - OEL - DJANAZAH : HET GEBED VOOR EEN DOODE.

Als een Moeslim-man,-vrouw of-kind sterft, wordt zijn lichaam gewasschen en gewikkeld in een schoon doek, en een gebed, liefst in congregatie, wordt dan opgezonden. De *Djanázah* of het doode lichaam kan voor de congregatie geplaatst worden, wanneer het er is. Het gebed wordt alleen in staande houding opgezonden, terwijl de *takbir* of *Allah-o-e-Akbar* viermaal bij tusschenpoozen herhaald wordt; de laatste *takbir* wordt, evenals in het gewone gebed, door een *salam* gevolgd; zie VII: 12. In de eerste tusschenpoos wordt de *Fatihah* (VII: 3) gereciteerd; in de tweede *salawat* (VII: 11) terwijl in de derde de volgende bede wordt opgezonden:—

1. *Allahoemm-aghfirlahoe warhamhoe.*

of

2. *Allah-oemm-aghtir lihajj-i-na wa mojit-i-na wa sjahid-i-na wa Ghaib-i-na wa Saghir-i-na wa kabiri-na wa zakar-i-na waoensana. Allah-oemma man ahjait-a-hoe min-na fa-ahji-hi 'al-al Islam-i wa man tawaffait-a-hoe min-na fatawaffa-hoe 'al-al-iman-i Allah-oemma la tahrinna adjr-a-hoe wa la taffin-na ba'da-hoe.—*

O, Allah, dat U hem beschermte en dat U hem zegen schenke.

„O Allah! vergeef ons leven en onzen dood en degenen onzer, die aanwezig zijn en degenen, die afwezig zijn en onze kleinen en onze volwassenden en onze mannen en onze vrouwen. O Allah! wien Gij in leven houdt onder ons, houd hem in leven in den Islam, en wien Gij sterven doet onder ons, doe hem sterven in het geloof (in

U). O Allah! onthoud ons zijne belooning niet en breng ons niet in beproeving na hem.”

In het geval van kinderen wordt de volgende bede daaraan toegevoegd :

*Allah-oemm-adj 'al-hoe la-
na salaf-an wa farat - an
wa zoechr-anwa adjr-an.*

„O Allah! maak van hem eene oorzaak van belooning voor ons en vergelding in het hiernamaals en maak hem tot eene schat voor ons op den dag der opstanding en een goedmaking.”

IX.— HET 'ID - GEBED.

Er zijn twee feesten in den Islam, die bekend staan onder den naam van 'Id. Het eene, 'Id-oel-Fitr genoemd, volgende op de R a m a z a n, de vastemaand volgens de Islamietische Wet, heeft op den 1sten S j a w w a l plaats. De andere 'Id volgt op de volbrenging van de bedevaart en valt op den 10den van de maand Z i l h a d j d j. Bij beide gelegenheden verzamelen de heele Moeslim-bevolking, zoowel de mannen als de vrouwen, zich op de een of andere geschikte plaats—het kan zijn een moskee of wat anders—om gebeden op te zenden tot God, en een gebed van twee r a k ' a t s (s o e n n a t) wordt in congregatie verricht. Het 'Id-gebed wordt niet door een A z a n of een I q a m a t voorafgegaan, doch de t a q b i r, d. i. A l l a h - o e - A k b a r wordt in de eerste r a k ' a t zevenmaal herhaald en in de tweede vijfmaal, voordat de F a t i h a gereciteerd wordt. Het 'Id-gebed heeft ongeveer op den tijd van het ontbijten en voor den middag plaats. Op het gebed volgt een C h o e t b a of rede, maar anders dan bij de Vrijdag-rede is daarin geen onderbreking.

AANHANGSEL.

IV : 1 اللهُ اَكْبَرُ

2 اشهد ان لا اله الا الله.

3 اشهد ان محمدا رسول الله.

4 حتى على الصلاة

5 حتى على الفلاح

6 اللهُ اَكْبَرُ

7 لا اله الا الله

8 الصلاة خير من النوم

9 اللهم رب هذا الدعوة التامة والصلاة القائمة

ات محمدان الوسيلة والفضيلة وابعثه مقاما محمودان
الذي وعدته

V قد قامت الصلاة

اني وجهت وجهي للذي فطر السموات والارض VII 2

حنيفا وما انا من المشركين * ان الصلوتي ونسكي
ومحياي ومماتي لله رب العالمين * لا شريك له
وبذلك امرت وانا من المسلمين *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

3

أحمد لله رب العالمين * الرحمن الرحيم * ملك يوم

الدين * اياك نعبد و اياك نستعين * اهدنا

الصراط المستقيم : صراط الذين انعمت

عليهم : غير المغضوب عليهم ولا الضالين :

قل هو الله احد : الله الصمد : لم يلد ولم يولد :

ولم يكن له كفوا احد :

سبحان ربي العظيم

5

سمع الله لمن حمده ربنا ولك الحمد

6

سبحان ربي الاعلى

7

رب اغفر لي وارحمني واجبرني وارفعني وارزقني

8

واهدني وعافني وعاف عني

التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك

10

ايها النبي ورحمة الله وبركاته السلام علينا وعلى

عباد الله الصالحين. اشهد ان لا اله الا الله واشهد

ان محمدا عبدا ورسوله.

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على

11

ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد وعلى آل

محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك

حميد مجيد ❀

12 السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

15 اللهم اهدني فيمن هديت، وعافني فيمن عافيت،

وتولني فيمن توليت، وبارك لي فيما اعطيت، وتني

شر ما قضيت، فانك تقضى ولا يقضى عليك، وانه

لا يذل من واليت، ولا يعز من عاديت، تباركت

ربنا وتعاليت، فلك الحمد على ما قضيت، واستغفرك

واتوب اليك، وصلى الله على محمد وعلى اله وصحبه

وسلم.

III. 1 اللهم اغفر له وارحمه.

اللهم اغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا

وكبيرنا وذكركنا واثنا. اللهم من احببته منا فاحبه

على الاسلام ومن توفيته منا فتوفه على الايمان. اللهم

لا تحرمنا اجرا ولا تقننا بعدا.

اللهم اجعله لنا سلفا وفرطا ودخرا واجرا.
